

JAVA

Odbočka: Návrhové vzory (Design patterns)

Návrhové vzory

- obecné řešení problému, které se využívá při návrhu počítačových programů (Wikipedia)
- Gamma, E., Helm, R., Johnson, R., Vlissides, J. (1995). Design Patterns: Elements of Reusable Object-Oriented Software
- různé druhy
 - tvorba objektů (creational)
 - struktura (structural)
 - chování (behavioral)
 - ...

Singleton pattern

- „jedináček“
- pouze jedna instance od dané třídy

```
public class Singleton {  
  
    private static final Singleton INSTANCE =  
                                                new Singleton();  
  
    private Singleton() {  
    }  
  
    public static Singleton getInstance() {  
        return INSTANCE;  
    }  
}
```

Singleton pattern

- jiná implementace

```
public enum Singleton {  
    INSTANCE;  
  
    private EnumSingleton() {  
  
    }  
}
```

- použití
 - java.lang.Runtime
 - ...

Factory pattern

- vytváření nových objektů
- (statická) metoda vytvářející nové objekty
 - polymorfismus při vytváření objekt
- výhody
 - skrytí vytváření
 - plná kontrola nad typem a počtem instancí
 - ...
- příklady
 - `static Integer valueOf(int i)`
 - `static <E> List<E> of(E... elements)`

Factory pattern (příklad)

```
public class Complex {
    public double real;
    public double imaginary;

    public static Complex fromCartesian(double real,
                                       double imaginary) {
        return new Complex(real, imaginary);
    }

    public static Complex fromPolar(double modulus,
                                    double angle) {
        return new Complex(modulus * Math.cos(angle),
                           modulus * Math.sin(angle));
    }

    private Complex(double real, double imaginary) {
        this.real = real;
        this.imaginary = imaginary;
    }
}
```

Factory pattern (příklad)

```
public static ImageReader
createImageReader(ImageInputStreamProcessor iisp) {
    if (iisp.isGIF()) {
        return new GifReader(iisp.getInputStream());
    } else if (iisp.isJPEG()) {
        return new JpegReader(iisp.getInputStream());
    } else {
        throw new IllegalArgumentException("Unknown
                                         image type.");
    }
}
```

Factory pattern

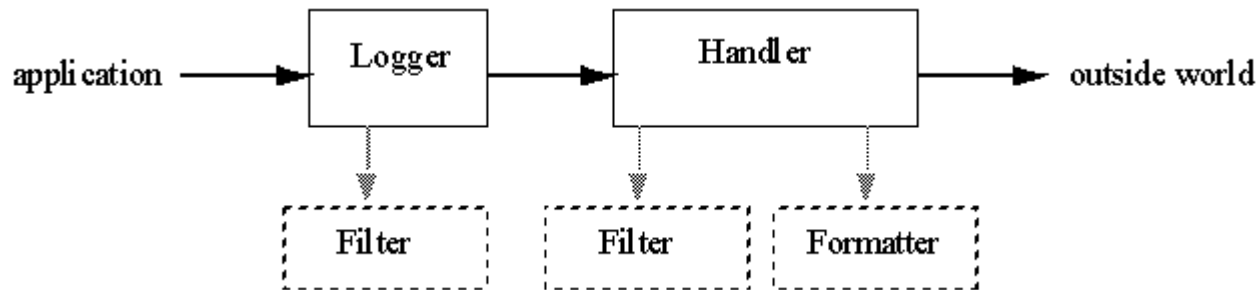
- nevýhoda
 - nelze vytvářet potomky (privátní konstruktor)
 - lze obejít protected konstruktorem
 - nebezpečné – lze ignorovat factory metodu

JAVA

`java.util.logging`

Přehled

- API pro vytváření logů

- aplikace používá *Logger*
 - metody `log()`
- *Logger* vytváří *LogRecord* a předává ho *Handleru*
- *Handler* zajišťuje vypisování logů
 - na obrazovku, do souboru,...
- *Filter* – filtrování logovaných zpráv
- *Formatter* – formátování zpráv
- *LogManager* – přímo se (obvykle) nepoužívá
 - jeden globální objekt, spravuje loggery

Logger

- hierarchická struktura - strom
 - logger posílá zprávy i do předka
 - názvy *loggerů* by měly kopírovat hierarchii tříd
- několik úrovní zpráv
 - `java.util.logging.Level`
 - SEVER
 - WARNING
 - INFO
 - CONFIG
 - FINE
 - FINER
 - FINEST
 - lze určit, od které úrovně výše se budou zprávy logovat (nižší se budou zahazovat)

Handler

- několik předdefinovaných handlerů
 - Handler – abstraktní třída, ostatní od ní dědí
 - StreamHandler – do OutputStream
 - ConsoleHandler – do System.err
 - FileHandler – do souboru
 - jeden nebo "rotování" souboru
 - SocketHandler – po síti
 - MemoryHandler – do bufferu
- vlastní *handler*
 - podědit od Handler

Formatter

- SimpleFormatter
 - text
 - "human-readable"
- XMLFormatter
 - xml

Logování

- metody na Logger
 - podle levelu
 - sever(String msg)
 - warning(String msg)
 - ...
 - obecné
 - log(Level l, String msg)
 - log(Level l, String msg, Object o)
 - log(Level l, String msg, Throwable t)
 - odkud logováno
 - logp(Level l, String sourceClass, String sourceMethod, String msg)
 - ...
 - „líné“ logování
 - void log(Level level, Supplier<String> msgSupplier)
 - void severe(Supplier<String> msgSupplier)

Příklad

```
static Logger logger =
Logger.getLogger("cz.cuni.mff.java.logging.TestLog");
...
logger.info("doing stuff");
try{
    ...
} catch (Throwable ex){
    logger.log(Level.WARNING, "exception occurred", ex);
}
logger.info("done");
```

„Externí“ konfigurace

- pomocí properties
 - `java.util.logging.config.file`
 - obvyklá struktura pro properties (jmeno=hodnota)
 - `<logger>.handlers = ...` seznam handlerů pro daný logger
 - `<logger>.level = level` pro daný logger
 -
 - bez úvodního jména – kořenový logger
 - `java.util.logging.config.class`
 - třída zodpovědná za načítání konfigurace
 - předchozí property pak nemusí mít žádný význam

System.Logger

- mnoho různých (externích) logovacích knihoven
 - Log4J, SLF4J...
- System.Logger System.getLogger(String name)
 - od Java 9
 - vrátí logger
 - záleží na „nastavení“, jaký se použije
 - nastavení přes service loader – bude v NPRG021
 - implicitně – java.util.logging
- System.Logger
 - void log(System.Logger.Level level, String msg)
 - void log(System.Logger.Level level, Supplier<String> msgSupplier)
 - ...

java.util

Čas, datum

java.util.Date

- reprezentace času s přesností na milisekundy
 - od 1.1.1970
- většina metod je *deprecated*
 - od JDK1.1 nahrazeny třídou **Calendar**
- konstruktory
 - `Date()`
 - instance bude reprezentovat čas ve chvíli vytvoření objektu
 - `Date(long date)`
 - instance bude reprezentovat daný čas
- metody – v podstatě jen na porovnávání
 - `boolean after(Date d)`
 - `boolean before(Date d)`
 - `int compareTo(Date d)`
- ostatní metody jsou *deprecated*

java.util.Calendar

- abstraktní třída
- jediný ne-abstract potomek
 - GregorianCalendar
- statické atributy
 - co lze zjišťovat a nastavovat
 - YEAR, MONTH, DAY_OF_WEEK, DAY_OF_MONTH, HOUR, MINUTE, SECOND, AM_PM, ...
 - pro měsíce – JANUARY, FEBRUARY, ...
 - pro dny v týdnu – SUNDAY, MONDAY, ...
 - další – AM, PM, ...

java.util.Calendar: metody

- získání instance – statické metody
 - `getInstance()`
 - implicitní time zone
 - `getInstance(TimeZone tz)`
- získání/nastavení času
 - `Date getTime()`
 - `long getTimeInMillis()`
 - `void setTime(Date d)`
 - `void setTimeInMillis(long t)`
- porovnávání
 - `boolean before(Object when)`
 - `boolean after(Object when)`

java.util.Calendar: metody

- získávání jednotlivých položek
 - `int get(int field)`
 - př. `int day = cal.get(Calendar.DAY_OF_MONTH)`
- nastavování jednotlivých položek
 - `void set(int field, int value)`
 - př. `cal.set(Calendar.MONTH, Calendar.SEPTEMBER)`
 - výsledný čas v milisekundách se přepočítá až při volání `get()`, `getTime()`, `getTimeInMillis()`
- přidávání k položkám
 - `void add(int field, int delta)`
 - pokud je třeba, upraví se i ostatní položky
 - výsledný čas v milisekundách se přepočítá ihned
- přidávání k položkám bez zasahu do vyšších položek
 - `void roll(int field, int amount)`
 - `void roll(int field, boolean up)`

java.util.TimeZone

- reprezentace časového pásma
- bere v úvahu i letní/zimní čas
- získání timezone
 - `TimeZone getDefault()`
 - statická metoda
 - vrátí timezone nastavenou v systému
 - `TimeZone getTimeZone(String ID)`
 - vrátí požadovanou timezone
- možná ID
 - `String[] getAvailableIDs()`
 - statická metoda
- ID jsou tvaru
 - "America/Los_Angeles"
 - GMT +01:00

Java

java.time

java.time

- náhrada za `Calendar` od Java 8
 - `Calendar` není deprecated
- instance z `java.time` jsou obvykle nemodifikovatelné
 - na rozdíl od instancí `Calendar`
- `Instant`
 - okamžik na časové ose
 - vytvoření
 - `static Instant now()`
 - `static Instant ofEpochMilli(long milli)`
 - `static Instant parse(CharSequence text)`
 - metody
 - `plus...(...), minus...(...), ...`
 - `int get(TemporalField field)`

java.time

- Duration
 - doba mezi dvěma okamžiky
 - př:
 - `Instant start = Instant.now();`
 - ...
 - `Instant end = Instant.now();`
 - `Duration duration =`
`Duration.between(start, end);`
 - vytvoření
 - `static Duration ofDays(long days)`
 - `static Duration ofHours(long hours)`
 - `static Duration ofMinutes(long minutes)`
 - ...
 - metody
 - `long toDays()`
 - `long toHours()`

java.time

- LocalDate
- LocalTime
- LocalDateTime
 - datum/čas bez informace o časové zóně
 - vytvoření
 - `(LocalDate | LocalTime | LocalDateTime).now()`
 - `LocalDate.of(int year, int month, int dayOfMonth)`
 - `...of(...)`
 - metody
 - plus, minus, get, ...
- ZonedDateTime
 - datum a čas s časovou zónou

java.util

Timer

Použití

- plánování úloh pro budoucí vykonání
 - jednou nebo opakovaně
- úloha = `TimerTask`
- všechny úlohy nastavené v jednom `Timer` objektu se vykonávají jedním vláknem
 - úloha by měla rychle skončit
- nastavení úlohy
 - `void schedule(TimerTask t, Date d)`
 - naplánuje úlohu na daný čas
 - `void schedule(TimerTask t, Date d, long period)`
 - naplánuje úlohu opakovaně
 - `period` – doba v milisekundách mezi opakovaným spuštěním

Použití

- nastavení úlohy (pokr.)
 - `void schedule(TimerTask t, long delay)`
 - naplánuje úlohu na dobu *aktuální čas + delay*
 - `void schedule(TimerTask t, long delay, long period)`
 - naplánuje úlohu opakovaně
 - `period` – doba v milisekundách mezi opakovaným spuštěním
 - `void scheduleAtFixedRate(TimerTask t, Date d, long period)`
 - `void scheduleAtFixedRate(TimerTask t, long delay, long period)`
 - naplánuje úlohu opakovaně
 - `period` – doba v milisekundách mezi opakovaným spuštěním relativně vzhledem k času prvního vykonání

Použití

- metoda `void cancel()`
 - zruší timer
 - další naplánované úlohy se už neprovedou
 - aktuálně prováděná úloha se dokončí
 - lze volat opakovaně
 - další volání nedělají nic
- třída `TimerTask`
 - implementuje interface `Runnable`
 - abstraktní třída – nutno implementovat metodu `run()`
 - další metody
 - `void cancel()`
 - zruší úlohu
 - `long scheduledExecutionTime()`
 - čas nejbližšího dalšího spuštění

„Timer“ moderněji

```
ScheduledExecutorService scheduler =  
    Executors.newScheduledThreadPool(1);  
  
Runnable task = new Runnable() {  
    public void run() {  
        ...  
    }  
};  
  
scheduler.scheduleAtFixedRate(task, 0, 120, SECONDS);  
  
...  
  
scheduler.shutdown();
```


`java.util`

`java.util.regex`

java.util.regex

- regulární výrazy
- třídy Pattern a Matcher
- typické použití

```
Pattern p = Pattern.compile("a*b");  
Matcher m = p.matcher("aaaaab");  
boolean b = m.matches();
```

- Matcher
 - matches() – „matchuje“ celý řetězec
 - find() – hledá další podsekvenci, která „matchuje“ výraz

java.util.regex

- pozor na „speciální znaky“
 - např. reg-výraz matchující zpětné lomítko `"\\\\"`
 - `"\Q.....\E"`
 - zrušení významu pro spec. znaky

java.util

Localization

java.util.Locale

- reprezentuje geografický, politický nebo kulturní region
- určuje, jak vypisovat texty, čísla, měnu, čas,...
- vytváření
 - `Locale(String language)`
 - `Locale(String language, String country)`
 - `Locale(String language, String country, String variant)`
 - př. `new Locale("cs", "CZ")`
- `static Locale[] getAvailableLocales()`
 - vrátí všechny nainstalované *locales*
- `static Locale getDefault()`
 - vrátí *locale* nastavený v systému

java.util.ResourceBundle

- obsahuje "lokalizované" objekty
 - např. řetězce
- *bundle* vždy patří do skupiny se společným základním jménem – př. MyResources
 - plné jméno *bundle* = zákl. jméno + identifikace *locale*
 - př. MyResources_cs, MyResources_de, MyResources_de_CH
 - implicitní *bundle* – pouze se základním jménem
 - každý *bundle* ve skupině obsahuje stejné věci, ale "přeložené" pro daný *locale*
 - pokud *bundle* pro požadovaný *locale* není, použije se implicitní *bundle*

ResourceBundle: použití

- získání *bundle*

- `ResourceBundle.getBundle("MyResources")`
- `ResourceBundle.getBundle("MyResources", currentLocale)`

- *bundle* obsahuje dvojice klíč/hodnota

- klíče jsou pro všechny *locale* stejné, hodnota je jiná

- použití

```
ResourceBundle rs =  
    ResourceBundle.getBundle("MyResources");  
  
...  
button1 = new Button(rs.getString("OkKey"));  
button1 = new Button(rs.getString("CancelKey"));
```

ResourceBundle: použití

- klíče jsou vždy typu String
- hodnota je jakákoli
- získání objektu z *bundlu*
 - `String getString(String key)`
 - `String[] getStringArray(String key)`
 - `Object getObject(String key)`
 - př: `int[]`

```
ai=(int[])rs.getObject("intList");
```
- ResourceBundle – abstraktní třída
- dvě implementace
 - ListResourceBundle
 - PropertyResourceBundle

ListResourceBundle

- abstraktní třída
- potomci musí definovat metodu
 - `Object[][] getContents()`

```
public class MyResources extends ListResourceBundle {
    public Object[][] getContents() {return contents;}
    static final Object[][] contents = {
        {"OkKey", "OK"},
        {"CancelKey", "Cancel"},
    };
}

public class MyResources_cs extends ListResourceBundle {
    public Object[][] getContents() {return contents;}
    static final Object[][] contents = {
        {"OkKey", "OK"},
        {"CancelKey", "Zrušit"},
    };
}
```

PropertiesResourceBundle

- není abstraktní
- při použití se nevytváří žádná třída
- lokalizované řetězce jsou v souborech
- jméno souboru
 - základní jméno + locale + ".properties"
 - př. myresources.properties
myresources_cs.properties
- získání bundlu
 - `ResourceBundle.getBundle("myresources")`
- formát souboru
 - klíč=hodnota
 - # komentář do konce řádku

Vlastní implementace

- potomek přímo od ResourceBundle
- předefinovat metody
 - Object handleGetObject(String key)
 - Enumeration getKeys()

```
public class MyResources extends ResourceBundle {
    public Object handleGetObject(String key) {
        if (key.equals("okKey")) return "Ok";
        if (key.equals("cancelKey")) return "Cancel";
        return null;
    }
}

public class MyResources_cs extends ResourceBundle {
    public Object handleGetObject(String key) {
        // nemusí definovat všechny klíče
        if (key.equals("cancelKey")) return "Zrušit";
        return null;
    }
}
```


Verze prezentace J11.cz.2020.01

Tato prezentace podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Neužívejte komerčně 4.0 Mezinárodní License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).